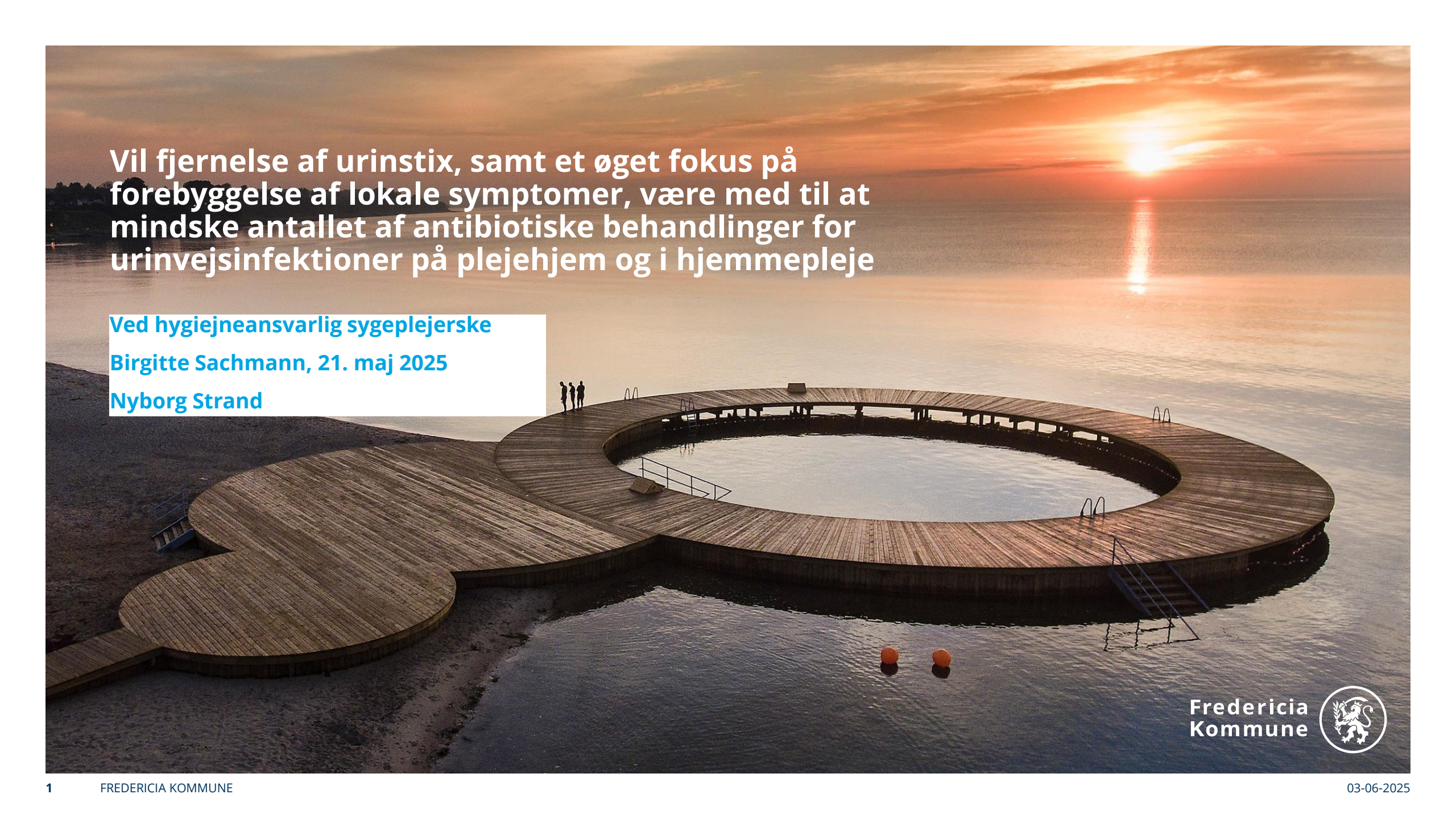

Vil fjernelse af urinstix, samt et øget fokus på forebyggelse af lokale symptomer, være med til at mindske antallet af antibiotiske behandlinger for urinvejsinfektioner på plejehjem og i hjemmepleje

Ved hygiejneansvarlig sygeplejerske

Birgitte Sachmann, 21. maj 2025

Nyborg Strand

Fredericia
Kommune

Emner

- Baggrund
- Data for antibiotisk behandling
- HALT 4
- Implementering af ny viden – flowcharts
- Resultater

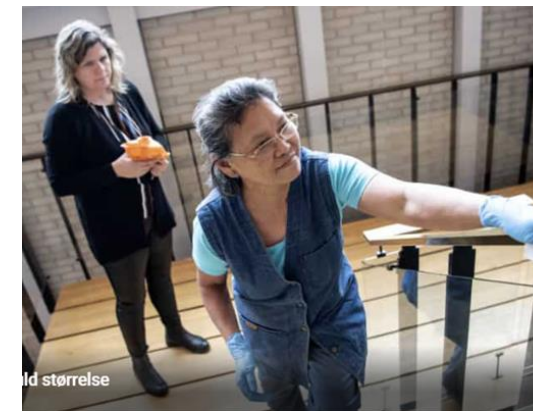
Baggrund

1 har været hygiejnesygeplejerske i Fredericia Kommune i over 10 år. Coronaen med et slag blev en alvorlig trussel. Hun har været en del af den proces, der har fået Fredericia godt gennem smittekrisen. Foto: Søren Gyll

Birgitte Sachmann om covid 19

Hygiejnesygeplejerske Birgitte Sachmann (t.v.) har fået udvidet sit arbejdsområde fra ældreinstitutioner til at omfatte alle offentlige bygninger. Hun har blandt andet ordnet køkkenet i kommunens bosted for mennesker med psykiske sygdomme, og har blandt andet ordnet køkkenet i kommunens bosted for mennesker med psykiske sygdomme. Foto: Søren Gyll

Ansæt i en
hygiejnesygeplejerske
stilling i
Fredericia kommune siden
oktober 2009

52.500 indbyggere
133km²
Ca. 2400 borgere tilknyttet
7 plejehjem og 1
rehabiliteringscenter med
knap 400 pladser
6 udekørende distrikter

Af Christina Hoffmann-Møller

Udgivet 20. sep 2018

Artiklen er mere end 30 dage gammel

For niende år i træk sætter Fredericia Kommune i denne uge fokus på god hygiejne. I dag kunne borgerne blandt andet få tjekket deres telefon.

Telefonen er en af de helt store syndere, når det kommer til bakterier. Den følger os over alt og kommer endda med på nogle toiletbesøg. Det gør den til en af de helt store bakteriemagneter – ikke mindst i denne efterårstid.

Man tager jo hænder op til munden, når man hoster, så der kommer til at sidde bakterier på hænderne og dermed på telefonen. Endnu værre er det, når folk tager telefonen med på toilettet.

Birgitte Sachmann, hygiejnesygeplejerske, Fredericia Kommune

**Kommunens eneste
hygiejnesygeplejerske har travlt:
Birgitte nærmest sover med
støvlerne på**

**Corona-krisen: Birgitte fik
kommunens mest centrale rolle
henover en nat**

I 10 år har Birgitte Sachmann været en af ganske få hygiejnesygeplejersker i Danmark. Hun var på plads og forberedt, da coronaen for alvor krævede handling.

Indsamling af data start 2023

- Uvished omkring antal af antibiotiske behandlinger for UVI
- Månedlige udtræk fra vores dokumentationssystem – indholdsstoffer og herefter indikation
- Inddelt i distrikter

Alder (nu)	Behandling startdato	Aktuel/afsluttet	Behandling slutdato	Præparat navn	Kilde	Form tekst	Styrke
65	13-12-2022	Aktuel		Trimopan	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	100 mg
65	22-07-2024	Aktuel	22-07-2026	Nitrofurantoin "EQL Pharma"	Medicinpriser	tabletter	50 mg
65	08-04-2025	Afsluttet	15-04-2025	Selexid	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	400 mg
76	27-03-2025	Afsluttet	02-04-2025	Penomax	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	400 mg
82	08-04-2025	Afsluttet	13-04-2025	Selexid	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	400 mg
82	04-03-2024	Aktuel		Selexid	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	200 mg
87	29-04-2025	Afsluttet	29-04-2025	Lucosil	Medicinpriser	tabletter	500 mg
87	29-04-2025	Afsluttet	06-05-2025	Trimopan	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	100 mg
66	12-04-2025	Afsluttet	18-04-2025	Selexid	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	400 mg
66	25-04-2025	Afsluttet	01-05-2025	Selexid	Medicinpriser	filmovertrukne tabl.	400 mg

HALT 4 (prævalensundersøgelse) – i april 2023

Indikation for UVI behandling

- Ofte ud fra FÅ lokale symptomer + pos urinstix (urinstix ofte efterspurgt af lægen – særligt vagtlægen)
- Eller konfusion + pos urinstix
- Ofte ingen urindykning
- Resultat – lidt over gennemsnittet i DK for både akut og forebyggende

Brug af urinstix

Antibiotikakampagne 2016

[viden-og-raad-om-forebyggelse-af-urinvejsinfektioner-hos-aeldre.pdf](#)

Viden og råd om forebyggelse af urinvejsinfektioner hos ældre

Sammen kan vi forebygge urinvejsinfektioner og undgå unødigt antibiotikabehandling

- Urinprøve tages fra og sendes i overensstemmelse med lokal instruks for dyrkning.

Urinstix giver ikke altid det rigtige svar, og det er vigtigt at huske, at du altid får et mere præcist svar ved at lade en læge stille diagnosen ud fra en urinprøve.

Fredericia
Kommune

April 2024 – oplæg ved Claus Østergaard

- Ca. 20 sygeplejersker deltog – heriblandt plejehjemsleder og leder af hjemmeplejen
- Viden om asymptomatisk bakteriuri

Så gik det stærkt!

Flowchartsskema

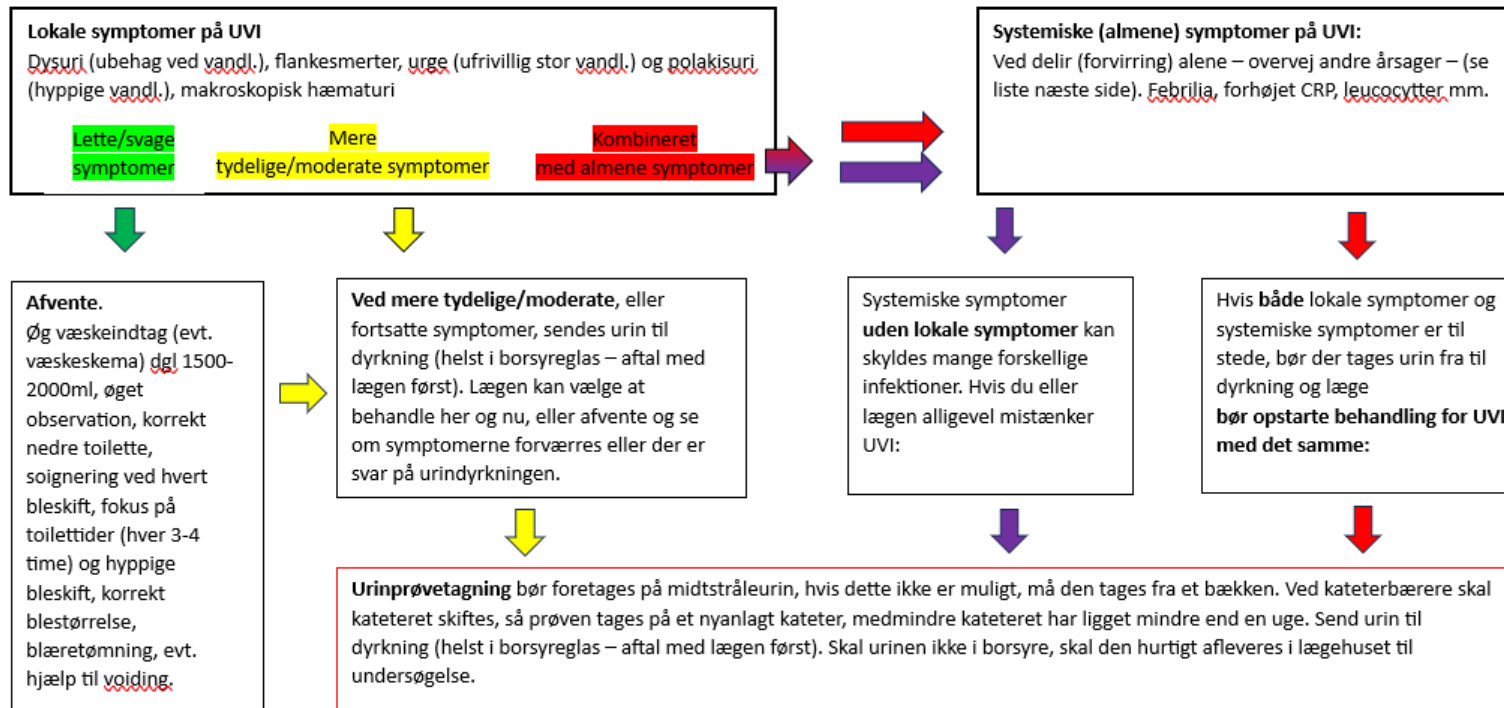
Flowcharts ved symptomer på UVI

Asymptotisk bakteriuri (bakterier i blæren uden symptomer på UVI)

- Kan have ildelugtende urin
- Har ofte positiv urinstix (leu og nitrit)
- Positiv dyrkning

Tilstanden er ufarlig og skal ikke behandles. Op mod 50% af ældre borgere har det.

Plejen stixer ikke urin

Flowchartsskema

Andre årsager til delir:

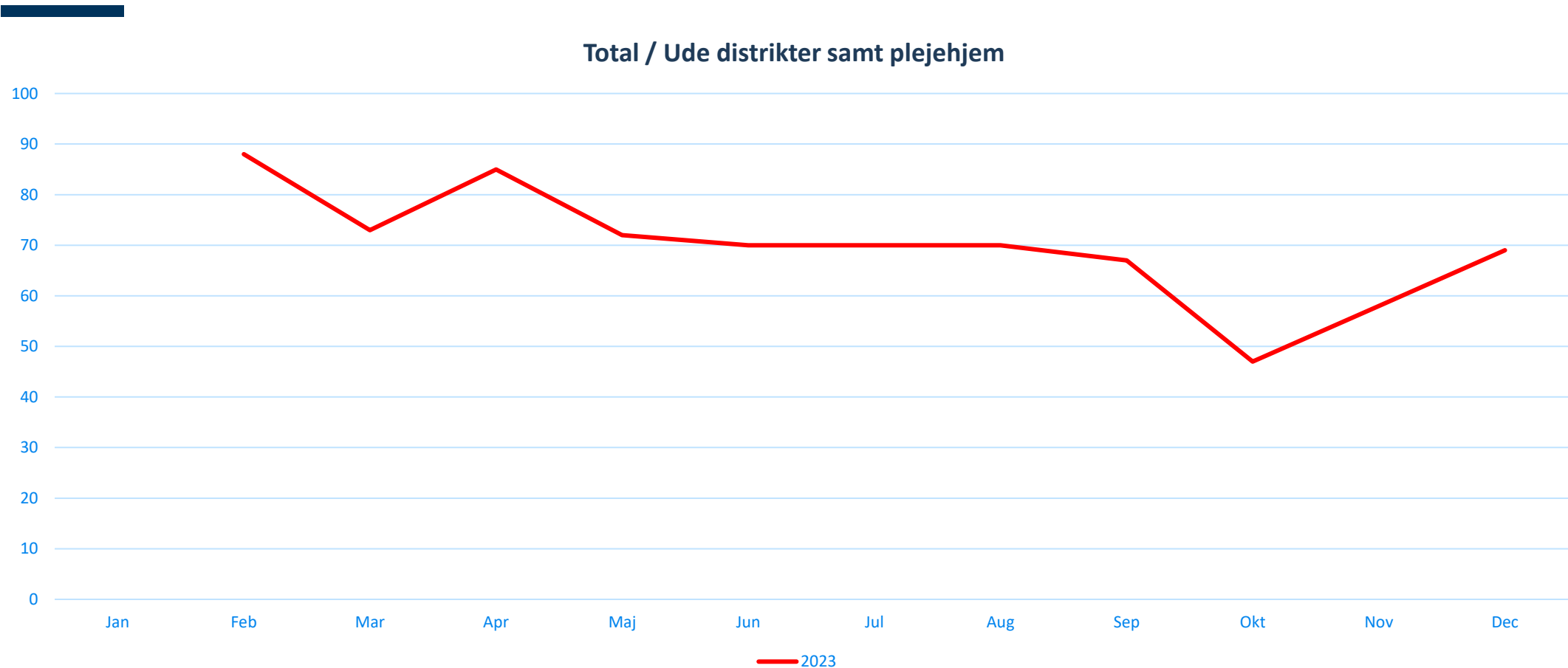
- Ændringer i miljø/dagligdagen omkring den ældre (rutiner, lysforhold, lyd/støj mv.)
- Sanse-svækkelse (syn, hørelse herunder briller, høreapparat mv.)
- Medicin-bivirkninger
- Dehydrering/salt-ubalance
- Obstipation
- Diabetes /blodsukker
- Infektion med systemisk påvirkning
- Alkohol og andre giftstoffer
- Leverpåvirkning/svigt
- Hjertesvigt
- Lungesvigt (nedsat ilt- el. øget kuldioxid-niveau)
- Apoplexi og andre CNS-sygdomme
- Kraftige smerter

Implementering

- Mail til alle sygeplejersker, ledere, planlæggere, hygiejnenøglepersoner
- Teams - undervisning for alle sygeplejersker
- Kontakt til praktiserende læger
- Konstant fokus – særligt på plejehjem

Alle urinstix blev kasseret

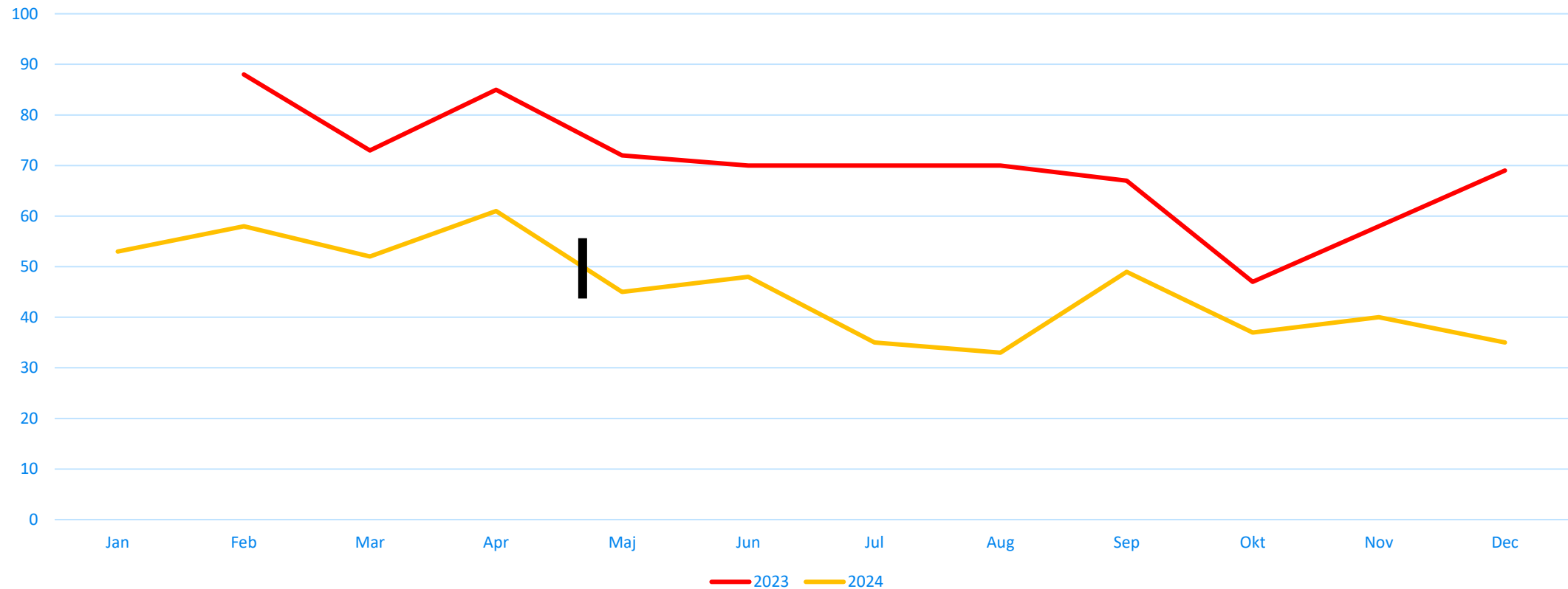
Nye UVI behandlinger pr måned

Nye UVI behandlinger pr måned

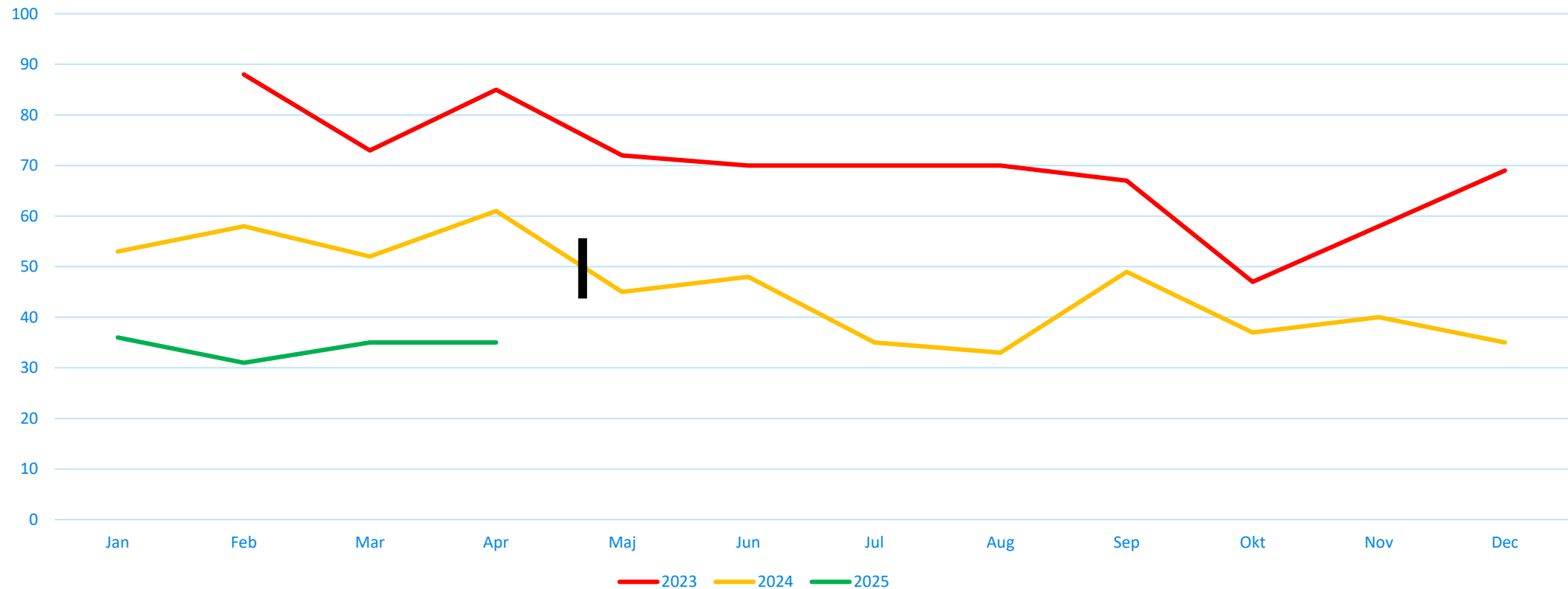
Total / Ude distrikter samt plejehjem

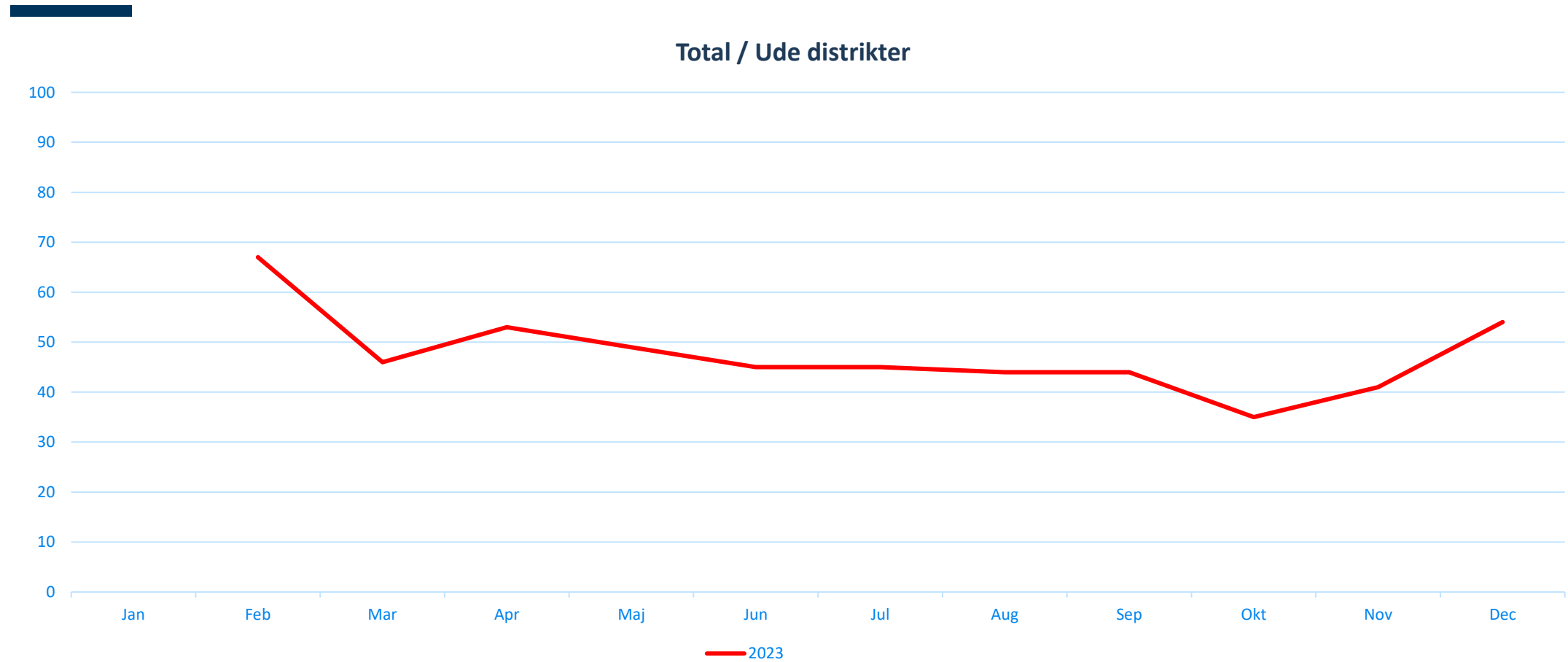
Nye UVI behandlinger pr måned

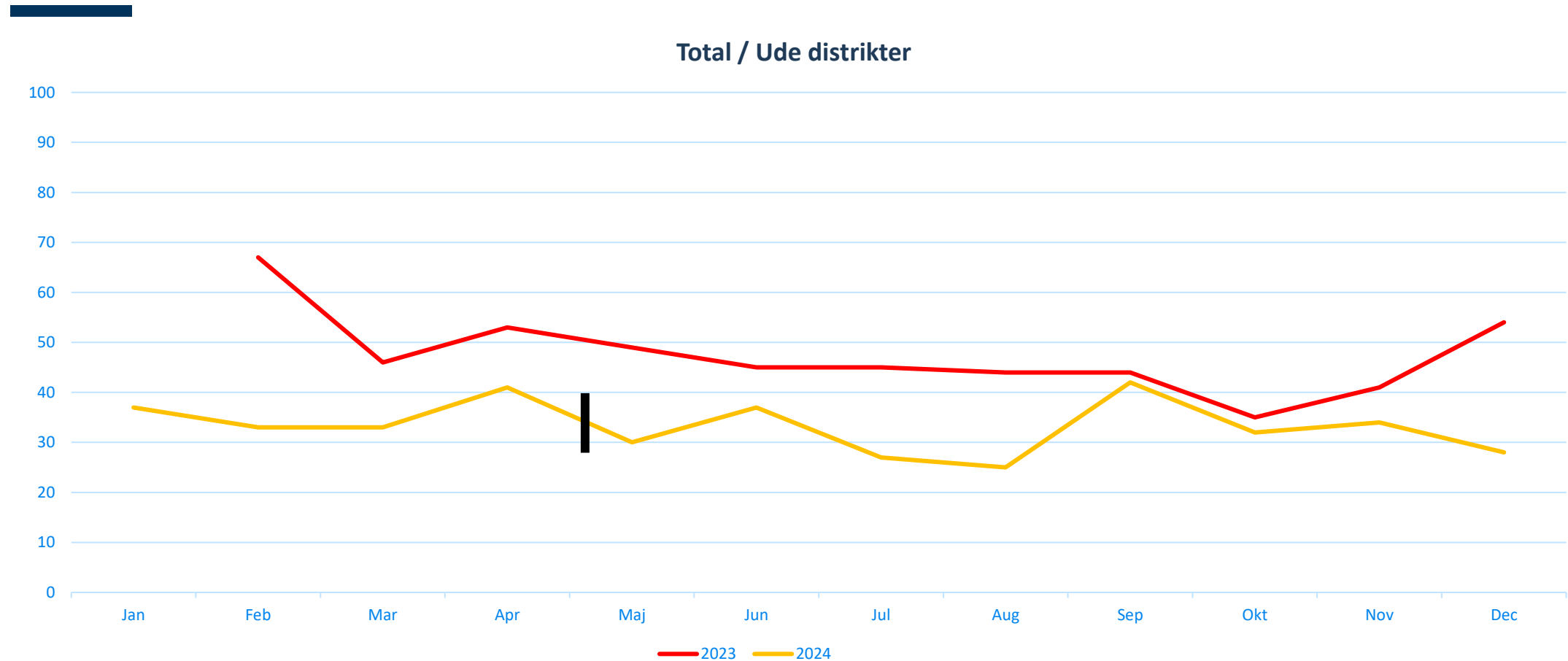
Total / Ude distrikter samt plejehjem

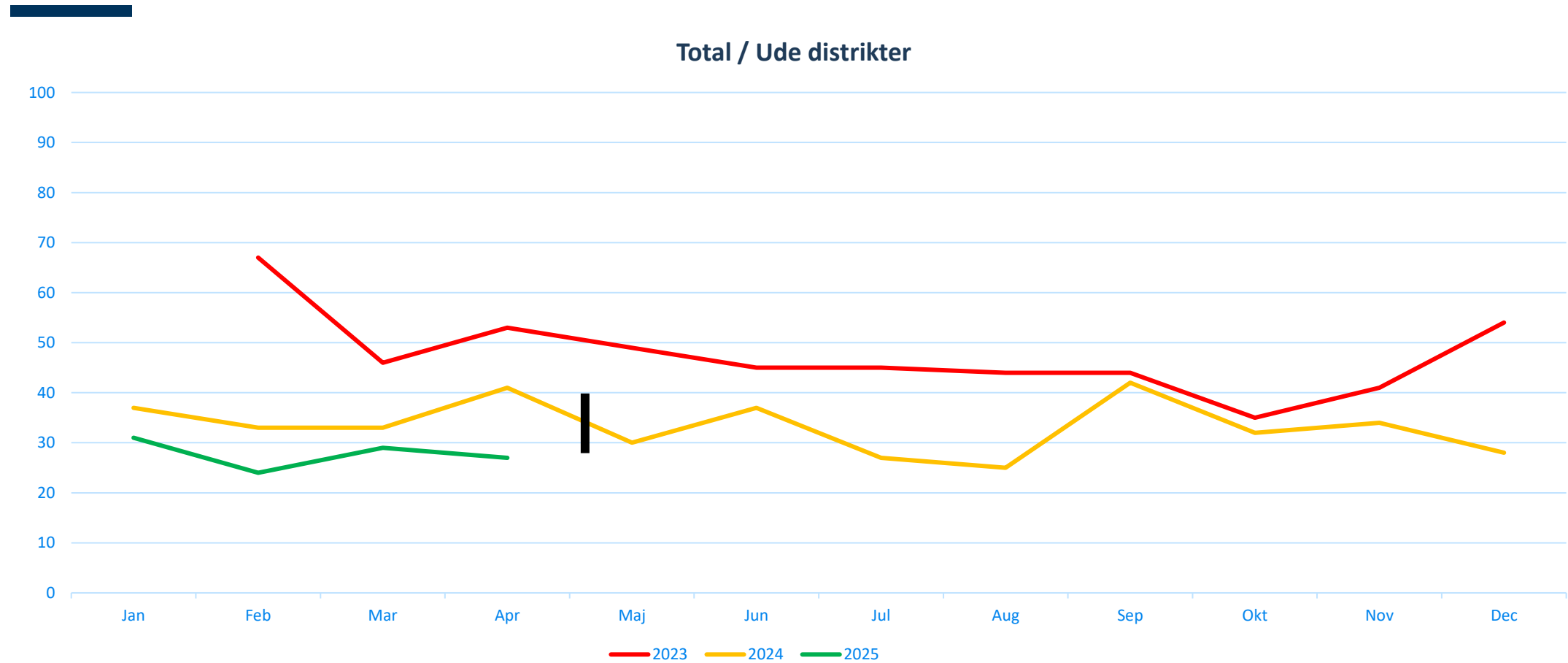
Nye UVI behandlinger pr måned

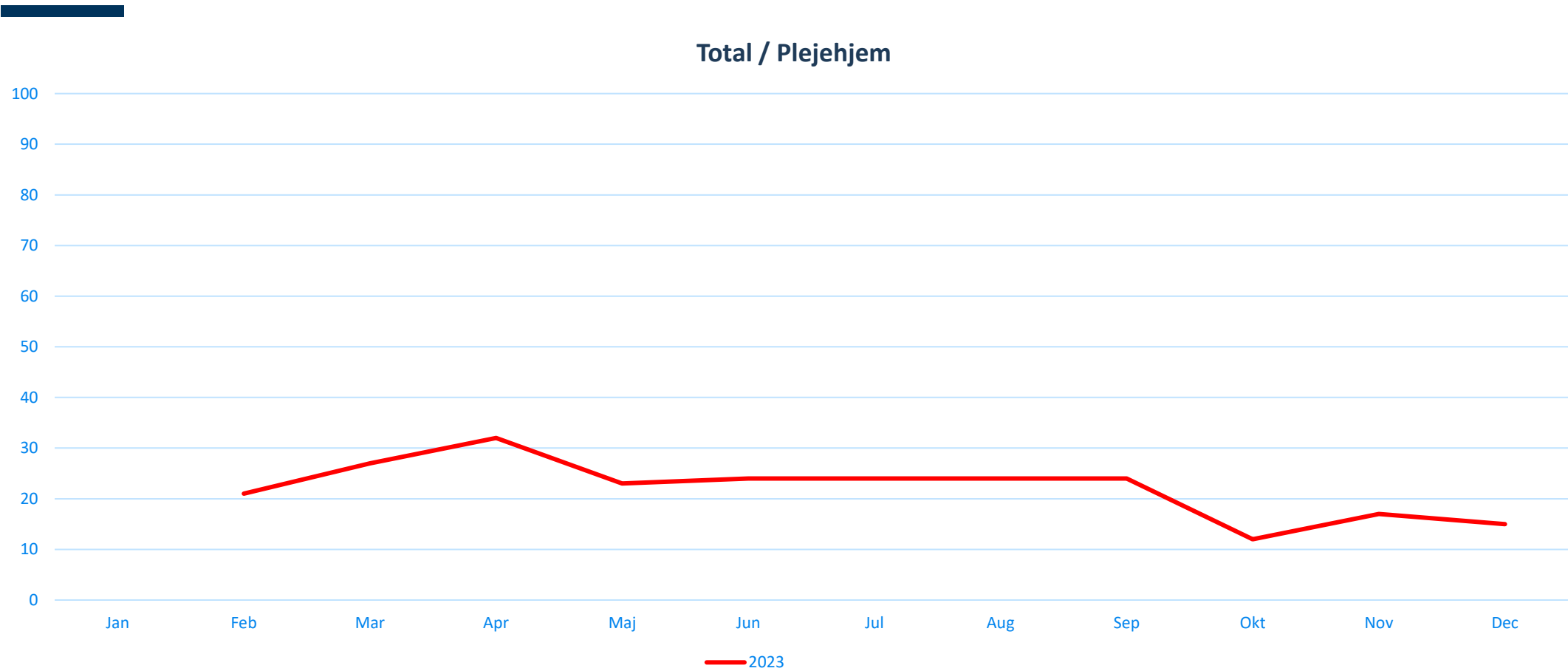
Nye UVI behandlinger pr måned

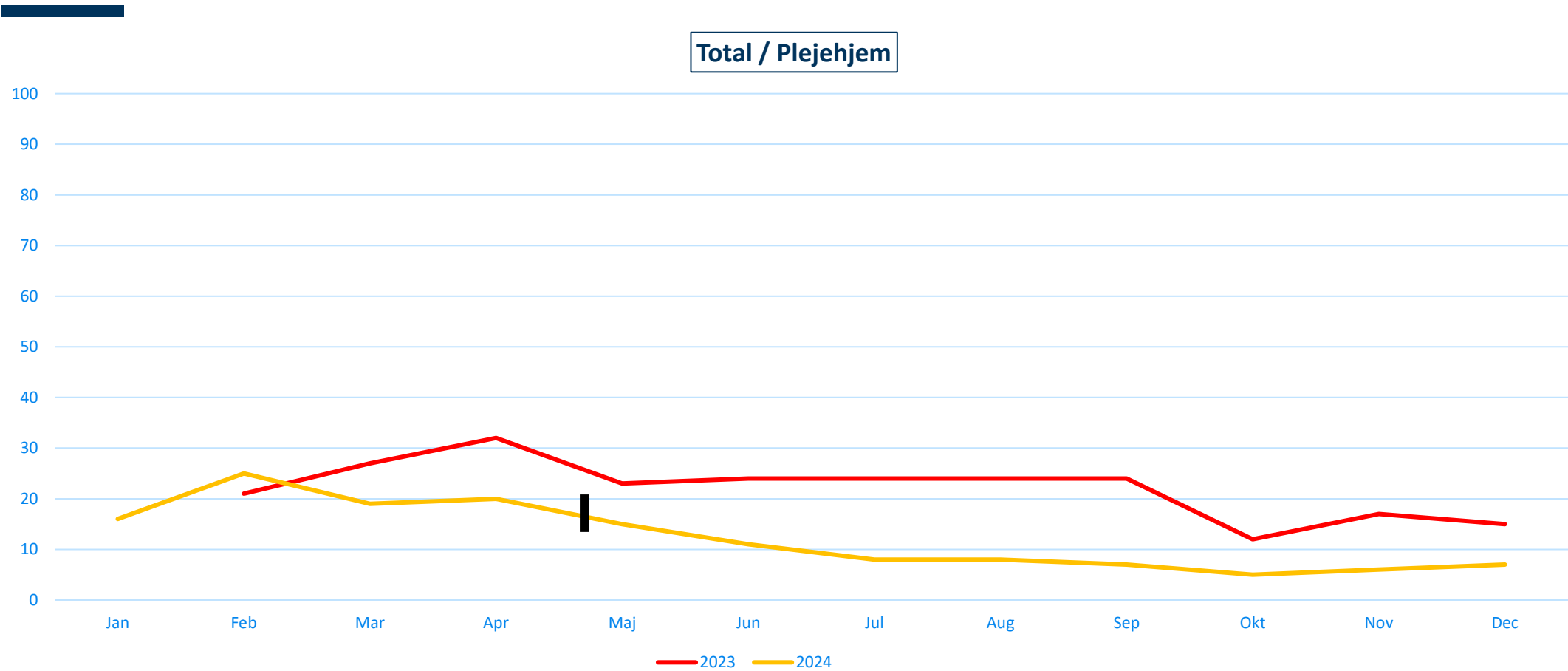
Nye UVI behandlinger pr måned

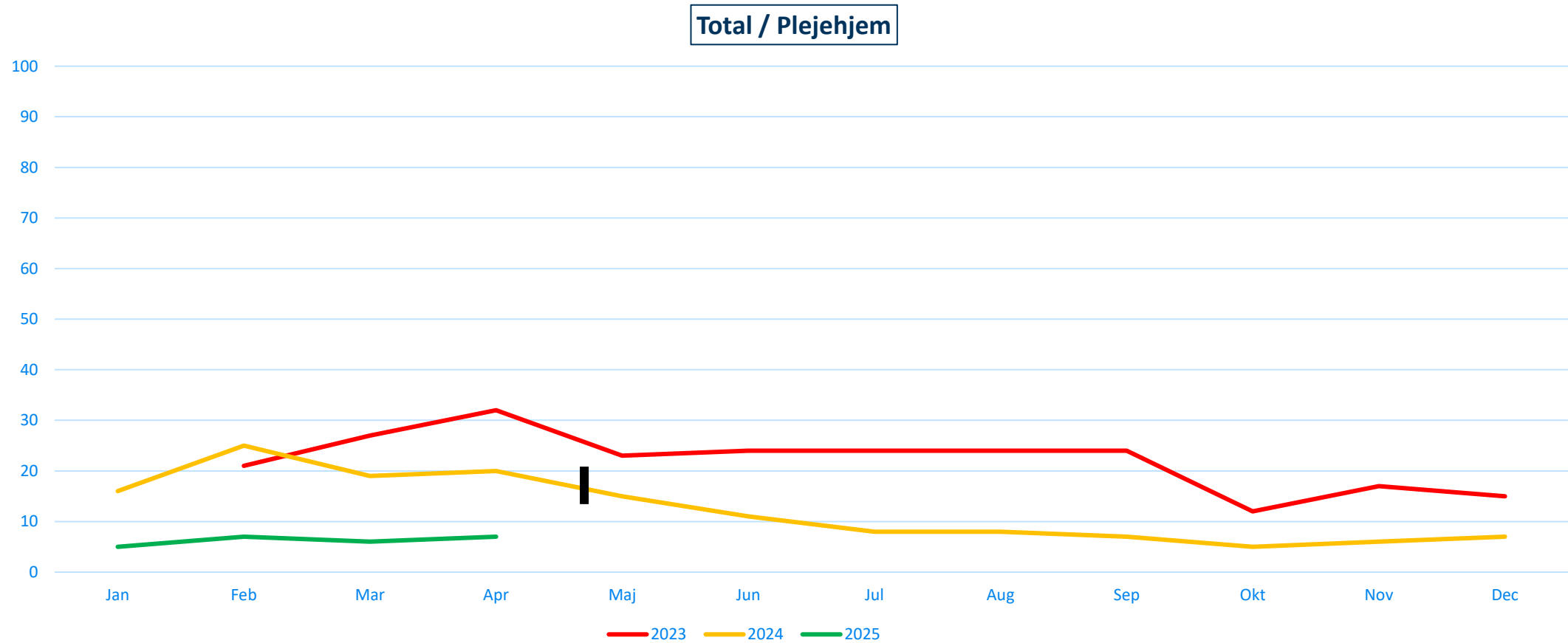
Nye UVI behandlinger pr måned

Nye UVI behandlinger pr måned

Nye UVI behandlinger pr måned

Skema til opfølgning på behandlinger

Baggrund for behandling af urinvejsinfektion			
		JA	NEJ
Behandlingsansvarlig	Har egen læge igangsat behandlingen		
	Er behandlingen opstartet af vagtlæge		
	Er behandlingen opstartet på sygehuset		
Symptomer på UVI	Kun lokale symptomer lette, svage		
	Hvis ja – har man så forsøgt at afvente og igangsætte øget væskeindtag mv. først?		
	Kun lokale symptomer, moderate		
	Hvis ja – har man så forsøgt at afvente og igangsætte øget væskeindtag mv først?		
	Kun systemiske symptomer, hvis ja hvilken eller hvilke:		
	Feber		
	Delir (forvirring)		
	Forhøjet CRP		
	Andre		
	Både lokale og systemiske symptomer, hvis ja hvilke systemiske symptomer:		
	Feber		
	Delir (forvirring)		
	Forhøjet CRP		
	Andre		
	Urindyrkning	Urin sendt til D+R?	
	Hvis ja til ovenstående, er den så sendt i borsyreglas?		
	Hvis urin er sendt, er behandling opstartet inden svar til D+R?		
	Hvis ja til ovenstående, er behandlingen så stoppet efter svar på D+R?		
	Er behandlingen ændret efter svar på D+R?		
Andet	Får hjælp til nedre toilette?		
	Er der sat forebyggende tiltag i værk pga. behandlingen?		
	Skriv evt. hvilke:		
	Er der lavet urinstix?		
	Er borger terminal registreret?		

Yderligere fokus ud fra data (månedsopgørelser)

- Recidiverende UVI behandlinger (residualurin)
- Gentagne behandlinger uden dyrkning
- Forstoppelse
- KAD – hyppig skyl – skift i stedet ved > 14 dage efter nyt kateter

Gennemgang for de praktiserende læger

GENEREL INFEKTIONSHYGIEJNE er grundlaget

Konklusion

Ved at fjerne urinstix og med en struktureret tilgang til at forebygge lokale symptomer på UVI (særligt med fokus på generel infektionshygiejne), er det lykkedes at mindske antallet af antibiotiske behandlinger – især på plejehjem.

